

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 4 март 2022 г.
(OR. fr)

6877/22

JAI 291
FREMP 52

РЕЗУЛТАТИ ОТ РАБОТАТА

От:	Генералния секретариат на Съвета
До:	Делегациите
Относно:	Заключения на Съвета относно борбата с расизма и антисемитизма

Приложено на делегациите се изпраща текстът на заключенията относно посочената по-горе тема, одобрен от Съвета (Правосъдие и вътрешни работи) на 4 март 2022 г.

ЗАКЛЮЧЕНИЯ НА СЪВЕТА относно борбата с расизма и антисемитизма

Съветът на Европейския съюз

- а. **КАТО ВЗЕ ПРЕДВИД** Договора за Европейския съюз, и по-специално преамбюла и член 2, член 3, параграф 3 и член 6 от него;
- б. **КАТО ВЗЕ ПРЕДВИД** Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално членове 10 и 19 от него;
- в. **КАТО ВЗЕ ПРЕДВИД** Хартата на основните права на Европейския съюз и по-специално членове 1, 2, 3, 5, 6, 7, 10, 20, 21, 22, 51 и 52 от нея;
- г. **КАТО ВЗЕ ПРЕДВИД** Директива 2000/43/ЕО от 29 юни 2000 г. относно прилагане на принципа на равно третиране на лица без разлика на расата или етническия произход;
- д. **КАТО ВЗЕ ПРЕДВИД** Рамково решение 2008/913/ПВР на Съвета от 28 ноември 2008 година относно борбата с определени форми и прояви на расизъм и ксенофобия посредством наказателното право;
- е. **КАТО ВЗЕ ПРЕДВИД** Директива 2012/29/ЕС за установяване на минимални стандарти за правата, подкрепата и защитата на жертвите на престъпления, в която конкретно се посочват жертвите на престъпления от омраза;
- ж. **КАТО ВЗЕ ПРЕДВИД** заключенията на Съвета от 6 декември 2013 г. относно борбата с престъпленията от омраза в Европейския съюз;
- з. **КАТО ВЗЕ ПРЕДВИД** декларацията на Съвета от 6 декември 2018 г. относно борбата с антисемитизма и разработването на общ подход по отношение на сигурността за по-добра защита на еврейските общности и институции в Европа и декларацията на Съвета от 2 декември 2020 г. относно интегрирането на борбата с антисемитизма във всички области на политиката;
- и. **КАТО ВЗЕ ПРЕДВИД** Плана за действие на ЕС за борба с расизма за периода 2020 – 2025 г., представен от Комисията на 18 септември 2020 г.;

- й. **КАТО ВЗЕ ПРЕДВИД** Стратегията на ЕС за борба с антисемитизма и подкрепа на еврейския живот, представена от Комисията на 5 октомври 2021 г.;
- к. **КАТО ВЗЕ ПРЕДВИД** заключенията на Европейския съвет от 21 и 22 октомври 2021 г., в които се приветства стратегията на ЕС за борба с антисемитизма и подкрепа на еврейския живот и се отбелязва, че Международният форум в памет на жертвите на холокоста и за борба с антисемитизма, състоял се в Малмьо на 13 октомври 2021 г., е повод да се припомни, че не бива да се пестят усилия в борбата с всички форми на антисемитизма, расизма и ксенофобията;
- л. **КАТО ВЗЕ ПРЕДВИД** съобщението на Комисията „По-приобщаваща и защитена Европа: разширяване на списъка на престъпленията в Европа, за да обхване речта на омразата и престъпленията от омраза“, представено на 9 декември 2021 г.;
- м. **КАТО ПРИПОМНЯ ТЪРЖЕСТВЕНО**, че Европейският съюз е правов съюз, основан на споделени ценности, сред които зачитане на човешкото достойнство, свободата, равенството, демокрацията и зачитането на правата на човека, включително правата на лицата, които принадлежат към малцинства; Държавите членки са поели ангажимент да гарантират правата и свободите, залегнали в Хартата на основните права на Европейския съюз и в Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи, за всички хора под тяхна юрисдикция и да гарантират, че правата на човека и основните свободи са универсални, неделими, взаимозависими и взаимосвързани;
- н. **КАТО ИМА ПРЕДВИД, ЧЕ** Европейският съюз утвърждава общество, чиито характеристики са плурализмът, недискриминацията, толерантността, справедливостта, солидарността и равенството; следователно при определянето и осъществяването на своите политики и дейности Съюзът се стреми да се бори с всякаква дискриминация, основана на което и да е от основанията, посочени в член 21 от Хартата на основните права;
- о. **КАТО ИМА ПРЕДВИД, ЧЕ** Хартата на основните права на Европейския съюз, която обвързва институциите на Съюза и държавите членки при прилагането на правото на Съюза, защитава, наред с другото, равенството, правото на достойнство, правото на живот, правото на зачитане на личния и семейния живот, свободата на мисълта, съвестта и религията, както и свободата на изразяване;
- п. **КАТО ИМА ПРЕДВИД, ЧЕ** ценностите, залегнали в член 2 от ДЕС, представляват идентичността на Европейския съюз, Съветът на Европейския съюз много държи на тях, а институциите и органите на Европейския съюз, както и държавите членки, са тези, които трябва изцяло да зачитат и гарантират тези ценности;

- р. **КАТО ИЗРАЗЯВА СЪЖАЛЕНИЕ** във връзка с тревожното нарастване на расистките и антисемитските инциденти в държавите – членки на Европейския съюз, както и изострянето на расистките и антисемитските престъпления от омраза и речта на омразата, отричането и изопачаването на Холокоста и конспиративните митове онлайн и офлайн, по-специално в контекста на пандемията от COVID-19;
- с. **КАТО ИЗРАЗЯВА СЪЖАЛЕНИЕ**, че расизмът и антисемитизмът могат да доведат и са довеждали до форми на насилствен екстремизъм и тероризъм;
- т. **КАТО ВЗЕ ПРЕДВИД** работата, извършена от Европейската комисия срещу расизма и нетърпимостта към Съвета на Европа (ЕКРП), и по-специално Общата политическа препоръка № 1 относно борбата с расизма, ксенофобията, антисемитизма и нетърпимостта, приета на 4 октомври 1996 г., и Общата политическа препоръка № 9 относно предотвратяването и борбата с антисемитизма, приета на 25 юни 2004 г. и преразгледана на 1 юли 2021 г.;
- у. **КАТО ВЗЕ ПРЕДВИД** резолюцията на ООН относно утвърждаването и защитата на правата на човека и основните свободи на африканците и хората от африкански произход от прекомерното използване на сила и други нарушения на правата на човека от страна на служители на правоприлагащите органи чрез осъществяването на преобразяваща промяна, насочена към постигане на расова справедливост и равенство от 13 юли 2021 г. и резолюцията на ООН относно отричането на Холокоста от 20 януари 2022 г.;
- ф. **КАТО ОТБЕЛЯЗВА**, че макар интернет и социалните медии да предлагат нови пространства за свободата на изразяване, те могат също така да се използват и като средство за разпространение на расистко и антисемитско съдържание, което прави възможни нови форми на индивидуално и групово преследване и подбуждане към физическо и психическо насилие, като същевременно осигурява на извършителите анонимност и оттам чувство за безнаказаност;
- х. **КАТО ПРИВЕТСТВА** инициативите на Европейската комисия, представени в нейния План за действие на ЕС за борба с расизма, а именно създаването на подгрупа за прилагане на национално равнище на Плана за действие на ЕС за борба с расизма за периода 2020 – 2025 г., която да обединява представители на държавите членки и постоянния форум на ЕС за организациите на гражданското общество за борба с расизма;
- ц. **КАТО ПРИВЕТСТВА** инициативите на Европейската комисия, представени в нейната Европейска стратегия за борба с антисемитизма и подкрепа на еврейския живот, а именно създаването на постоянна структура, обединяваща държавите членки, представители на еврейските общности и съответните заинтересовани страни под формата на работна група за прилагането на стратегията за борба с антисемитизма и подкрепа на еврейския живот, както и организирането на годишен форум на гражданското общество по въпросите на антисемитизма;
- ч. **КАТО ПРИВЕТСТВА** работата на Агенцията на Европейския съюз за основните права за събиране на данни относно расизма и антисемитизма, и по-специално нейните годишни обзори на антисемитските инциденти, регистрирани в Европейския съюз, и нейния доклад „Да си чернокож в ЕС“, публикуван на 28 ноември 2018 г.;

- ш. **КАТО ОТЧИТА, ЧЕ** въпреки неоспоримите си отличителни характеристики расизмът и антисемитизмът са явления, които отричат равенството между хората; те еднакво заплашват нашите общества и изискват твърди политически ответни действия, които следва да вземат предвид съответните особености и приликите между двете явления;
- щ. **КАТО ПОЛАГА УСИЛИЯ** да осигури подходящи и редовни последващи действия от страна на Съвета, като взема предвид мониторинговите доклади на Комисията и приноса на държавите членки, както е предвидено в Плана за действие на Европейския съюз за борба с расизма и Стратегията на ЕС за борба с антисемитизма и подкрепа на еврейския живот.

Съветът на Европейския съюз, като отчита принципа на субсидиарност, приканва държавите членки:

1. **ДА РАЗРАБОТЯТ** национални планове за действие и/или стратегии и да положат усилия това да стане до края на 2022 г., както е предвидено в Плана за действие на ЕС за борба с расизма, приет от Европейската комисия на 18 септември 2020 г., и Стратегията на ЕС за борба с антисемитизма и подкрепа на еврейския живот, приета от Европейската комисия на 5 октомври 2021 г.;
2. **ДА ВЪЗПРИЕМАТ И ИЗПОЛЗВАТ** правно необвързващите работни определения за антисемитизъм и отричане и изопачаване на Холокоста, приети от Международния алианс за възпоменание на Холокоста, като полезни насоки за целите на образованието и обучението, включително за правоприлагащите и съдебните органи;
3. **ДА ПОВИШАВАТ ОСВЕДОМЕНОСТТА** сред населението си относно борбата с всички форми на расизъм и антисемитизъм, като отстояват дълга да се пази жива паметта за жертвите на расистко и антисемитско насилие и престъпления от омраза, включително чрез образование за историческите и съвременните прояви на расизъм, робство, както и за Холокоста, и как антисемитизмът е довел до това;

В това отношение да отбелязват важните дати, свързани с расизма и антисемитизма, като Международния ден в памет на жертвите на Холокоста, Европейския възпоменателен ден на Холокоста над ромите, Международния ден за борба с расовата дискриминация или Международния ден за премахване на робството, да популяризират възпоменателните места и да насърчават инициативи за възпоменание на жертвите на такива расистки и антисемитски актове;

4. **ДА НАСЪРЧАВАТ**, включително финансово, образованието, научните изследвания и познаването на еврейския живот, антисемитизма и Холокоста, както и на расизма и робството;
5. **ДА ОБМИСЛЯТ РАЗРАБОТВАНЕТО**, в рамките на групите на високо равнище на Комисията относно речта на омразата и престъпленията от омраза и в рамките на групата по въпросите на недискриминацията, равенството и многообразието, и в сътрудничество с Агенцията за основните права, на обща методика за количествено измерване и квалифициране на расовите и антисемитските инциденти и за сравняването им както във времето, така и между държавите членки;

6. **ДА ГАРАНТИРАТ, ЧЕ** националните координатори или координационните механизми за борба с расизма и антисемитизма, публичните органи и институции, органите по въпросите на равенството, както и имащите отношение заинтересовани страни, като например социалните партньори, организациите на гражданското общество и участващите групи, работят в тясно сътрудничество при разработването на превантивни мерки и оценката на ефективността на тези мерки;
7. **ДА СЪЗДАДАТ** национални институции за правата на човека в съответствие с Парижките принципи и да подкрепят стабилни органи по въпросите на равенството, да приемат законодателна рамка, която позволява на тези органи да изпълняват ролята си независимо, и да им предоставят подходящи ресурси за ефективно изпълнение на техните задачи;
8. **ДА НАСЪРЧАВАТ**, в съответствие с правото на свобода на изразяване, култура, характеризираща се с толерантност, приобщаване и взаимно уважение, онлайн и офлайн, по-специално чрез стимулиране на култура на разбирателство и чрез възпиране на стереотипното негативно изобразяване на отделни лица и групи и конспиративните митове за етнически или религиозни групи въз основа на тяхната принадлежност, независимо дали е действителна или възприемана;
9. **НАСТОЯТЕЛНО ДА ПРИЗОВАТ** различните медии, по-специално социалните медии, секторите на технологиите и комуникациите, да прилагат договорени на европейско равнище кодекси за поведение, в които е закрепен техният ангажимент за зачитане на принципите на равенство и недискриминация, както и правото на свобода на изразяване и на информация, и да настояват за разработване и приемане на решения от тяхна страна, които да им позволят бързо да откриват, оценяват и премахват, наред с другото, незаконното съдържание онлайн, което представлява реч на омразата от расистки и антисемитски характер;
10. **ДА УКРЕПЯТ** способността на националните разследващи и съдебни органи за наказателно преследване на незаконни онлайн расистки и антисемитски престъпления от омраза и реч на омразата, в съответствие със свободата на изразяване, включително чрез установяване на мерки като национални онлайн центрове за наблюдение и платформи, където хората могат да съобщават за съдържание, подтикващо към омраза;
11. **ДА УВЕЛИЧАТ УСИЛИЯТА ЗА ГАРАНТИРАНЕ** на сигурността на лицата, принадлежащи към групи, засегнати от актове на расизъм и антисемитизъм, както и около религиозните институции, местата за богослужение и религиозните училища, включително по време на културни или религиозни събития;
12. **ДА ОСЪЖДАТ** всички форми на дискриминация, основана на действителен или възприеман етнически произход или религиозни убеждения; да осигурят адекватни правни действия в съответствие с Рамково решение 2008/913/ПВР на Съвета от 28 ноември 2008 година относно борбата с определени форми и прояви на расизъм и ксенофобия посредством наказателното право;

13. **ДА ВКЛЮЧАТ**, по целесъобразност, в първоначалното и текущото обучение, предоставяно на правоприлагащите и съдебните органи, както на национално равнище, така и на равнище ЕС, съдържание относно борбата с дискриминацията, основана на действителен или възприеман етнически произход, религиозни убеждения или културна принадлежност, и да разработят най-добри практики за идентифициране и подкрепа на жертвите, като използват, наред с другото, работата на Агенцията за основните права и CEPOL, когато е необходимо;
14. **ДА НАСЪРЧАВАТ** жертвите и свидетелите на всякакви расистки и антисемитски инциденти да съобщават за тези инциденти и да подават жалби, включително чрез цифрови средства, като същевременно улесняват свързания процес чрез провеждане на специални информационни кампании и кампании за повишаване на осведомеността, и да предлагат помощ, включително психологическа, социална и материална подкрепа, когато е необходимо, както и да гарантират, че тези сигнали се разследват;
15. **ДА ПРЕДПРИЕМАТ** всички подходящи мерки, за да гарантират подходящо обезщетение за вредите, претърпени от жертвите на расистки и антисемитски инциденти, които са криминализирани в държавите членки;
16. **ДА ПРЕДОСТАВЯТ** подкрепа, включително финансова, за инициативи на гражданското общество, които подпомагат жертвите на такива инциденти при подаването на сигнали и обезщетяването;

Съветът на Европейския съюз,

17. **КАТО ПРИВЕТСТВА** инициативите на Комисията, и по-специално:
- назначаването през декември 2015 г. на координатор по борбата с антисемитизма и координатор на борбата с расизма през 2021 г.;
 - създаването на група на високо равнище на ЕС за борба с речта на омразата и престъпленията от омраза;
 - създаването на група на високо равнище на ЕС по въпросите на недискриминацията, равенството и многообразието;
 - създаването на подгрупа за изпълнението на национално равнище на Плана за действие на ЕС за борба с расизма;
 - създаването на работна група по прилагането на Стратегията на ЕС за борба с антисемитизма и подкрепа на еврейския живот;
 - Кодекса на поведение на Европейския съюз във връзка с незаконните изказвания онлайн, пораждащи омраза.

ПРИКАНВА Комисията:

18. **ДА ОТСТОЯВА** борбата с всички форми на расизъм и антисемитизъм като приоритет на Европейския съюз и да подкрепя държавите членки, за да се гарантира разработването на стандарти, които осигуряват всеобхватна защита срещу расизма и антисемитизма;
 19. **ДА ГАРАНТИРА, ЧЕ** координаторът на борбата с расизма и координаторът по борбата с антисемитизма и подкрепата на еврейския живот разполагат с достатъчно човешки и финансови ресурси, за да изпълняват пълноценно своята роля, и че се провежда редовен диалог със заинтересованите страни;
 20. **ДА ПРЕДЛОЖИ** повече възможности за финансиране в границите на многогодишната финансова рамка, за да помогне на националните институции по правата на човека, органите по въпросите на равенството и други публични органи и институции да развият експертен опит по прилагането на Хартата на основните права на ЕС на национално равнище в съответствие със стратегията за укрепване на прилагането на Хартата на основните права в ЕС;
 21. **ДА ПОДКРЕПЯ**, включително финансово, изграждането на капацитет на местните органи и имащите отношение организации на гражданското общество в борбата с расизма и антисемитизма, по-специално като ги насърчава да разработват проекти, насочени към увеличаване на социалното сближаване, като медиация, разрешаване на конфликти и диалог между религиите;
 22. **ДА ПРЕДОСТАВЯ** актуална информация за напредъка в изпълнението на Плана за действие на ЕС за борба с расизма и на Стратегията за борба с антисемитизма и подкрепя на еврейския живот, както и за свързаните с това национални инициативи, като публикува междинни доклади, съдържащи анализ и резултати.
-